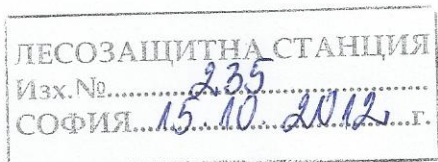

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
ЛЕСОЗАЩИТНА СТАНЦИЯ - СОФИЯ

гр. София - 1331, ул. „Шосе Банкя“ № 3, тел/факс +359 2 988 53 01

ДО
СЗДП – ГР. ВРАЦА
СИДП – ГР. ГАБРОВО
ЮЗДП – ГР. БЛАГОЕВГРАД

КОПИЕ:
РДГ.....

Относно: Лесопатологично обследване на култури и насаждения - съхнещи и с повреди от биотични и абиотични фактори

В резултат на утежнената екологична обстановка през последните години, много горски култури и насаждения се намират в критично състояние - интензивно съхнене, разрастване на стари и поява на нови огнища на коренова гъба, корояди, пънчушка, малко и голямо борово слонче и др.

Изхождайки от горното и съгласно чл. 9,10, чл. 16 ал. 4 от Наредба №12 за защита на горските територии от болести, вредители и др. повреди, както и предписанията дадени ни от ИАГ-София на основание Заповед № БГ-487/12.09.2012 г. и протокол на комисия назначена със Заповед № БГ-526/01.10.2012 г. на изпълнителния директор на ИАГ - инж. Бисер Дачев за проверка на дадените предписания за извеждане на санитарни сечи в района на ТП ДГС „Болярка“ - РДГ Велико Търново, моля да разпоредите на ТП ДГС/ТП ДЛ да извършват лесопатологично обследване на култури и насаждения, предлагани за санитарни сечи, по следната методика:

Обектите се обследват, чрез залагане на временни пробни площи, обхващащи минимум 100 дървета за всеки 10 дка. Изборът на временната пробна площ се прави, така че да обхваща микро- и макроособеностите на дадено месторастене.

Приложение:

Методика за залагане на пробни площи и оценка на здравословното състояние и степента на увреждане

Директор:
/доц.д-р Янчо Найденов/

МЕТОДИКА
ЗА ЗАЛАГАНЕ НА ПРОБНИ ПЛОЩИ И ОЦЕНКА НА ЗДРАВΟΣЛОВНОТО
СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ В РАЙОНА НА ЛЗС – СОФИЯ

Ц Е Л: Установяване на здравословното състояние и степента на увреждане на горските насаждения и култури.

1. Избор на място за залагане на пробните площи: по правило ще се залагат в насаждения и култури, в които ще се извеждат санитарни сечи.

2. Маркиране на пробните площи:

Залагат се с правоъгълна или квадратна форма, така че да обхващат микро и макроособеностите на даденото месторастене. Очертава се на терена. Площта се избира, така че да обхваща минимум 100 дървета за всеки 10 дка.

3. Таксационни и други данни:

- За всеки обследван подотдел или имот, се прилага копие на таксационното описание по действащия ЛУП.

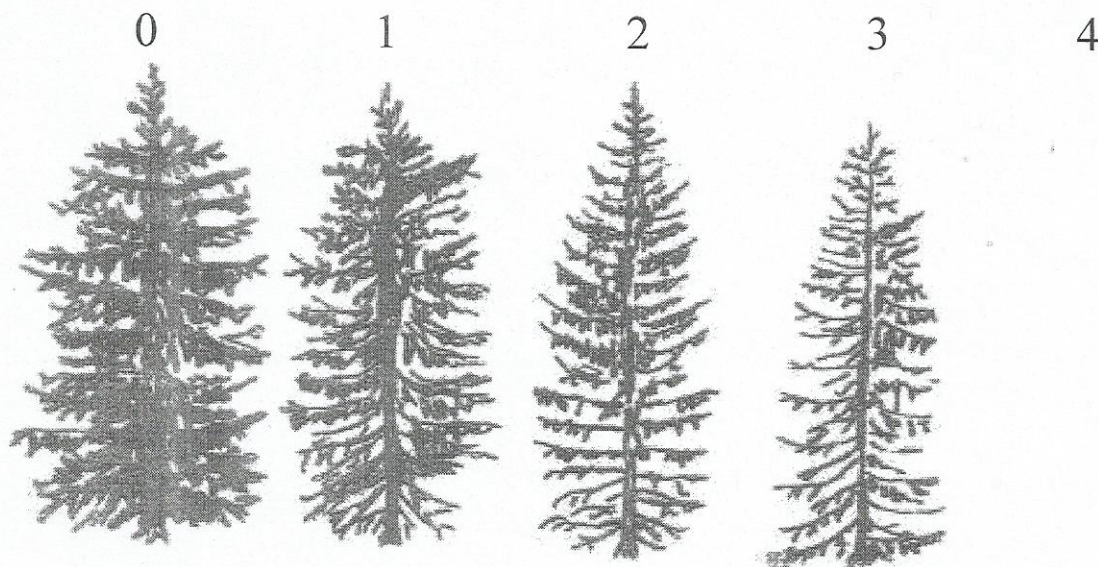
4. Скала за оценка на съхнещите дървета

Разработени са множество скали за оценка на дадено насаждение или култура чрез индивидуалната оценка на съставящите ги дървета и определяне степента на увреждане.

С достатъчна точност приемаме следните степени на увреждане (фиг. 1, фиг. 2, таблица 1):

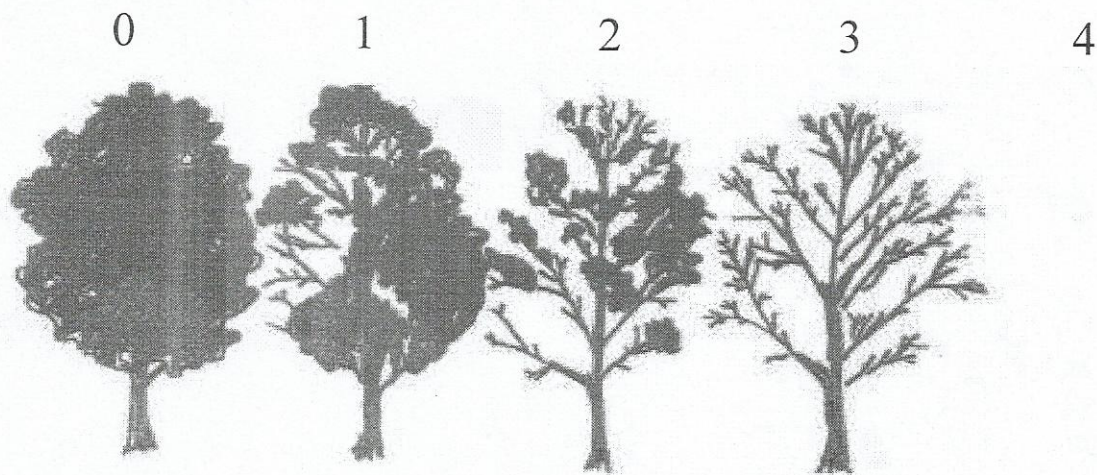
Фиг. 1 Степен на увреждане при иглолистните

Бална скала:

Фиг. 2 Степен на увреждане при широколистните

Бална скала:

5. Оценка на здравословното състояние на насажденията (култури):

Приложение № 8 от Наредба №12

Отдел, под-отдел имот №	Вид на обследвания обект	Причина аз повредата	Здравен статус					Степен на увреждане		
			Здрави (0-10%) бал 0 Бр.	Слабо увредени (11-25%) Бал. 1 Бр.	Средно увредени (26-60%) Бал. 2 Бр.	Силно увредени (над 60 %) Бал. 3 Бр.	Напълно унищожени (100%) Бал. 4 Бр.	Общо Бр.	R %	Повреда (слабо, средно, силно)
	(дървета; фиданки)									

$$R = \frac{\sum(n.k)}{N.K} \cdot 100$$

n - брой на дърветата в съответната степен на балната скала;

k - стойност на балната скала;

N - общ брой на обследваните дървета;

K - максималната стойност на балната скала.

Здравен статус		Основни признаци		Допълнителни признаци	
1		2		3	
Иглолистни					
Бал 0	Без признаци за отслабване Здрави (0-10%) Фиг. 1-0	Иглолистата зелени, блестящи короната гъста, прираста нормален за вида и типа месторастене.	Иглолистата зелени, блестящи короната гъста, прираста нормален за вида и типа месторастене.		
Бал 1	Отслабнали Слабо увредени (11-25%) Фиг. 1-1	Иглолистата по-светли от обикновено. Короната леко просветлена, прираста намален между 25 и 50% от нормалния.	Иглолистата по-светли от обикновено. Короната леко просветлена, прираста намален между 25 и 50% от нормалния.	Възможни са и признаци за некрози по кората и клоните, загиване на иглолиста и клонки.	
Бал 2	Средно увредени (26-60%) Фиг. 1-2	Иглолистата светлозелени или сивкаво-матови, короната просветлена, прираста намален повече от 50% от нормалния.	Иглолистата светлозелени или сивкаво-матови, короната просветлена, прираста намален повече от 50% от нормалния.	Наличие на признаци на повреди по стъблото, клоните и корените Наличие на смолотечение. Част от иглиците са изядени и има заселване на вторични вредители.	
Бал 3	Силно увредени (над 60 %) Фиг. 1-3	Иглолистата сиви, жълтеникави жълтозелени. Короната видимо изредена. Слаб или липсващ годишен прираст.	Иглолистата сиви, жълтеникави жълтозелени. Короната видимо изредена. Слаб или липсващ годишен прираст.	Силно изразени признаци на некрози по стъблото, клоните и корените. Признаци за масово заселване с вторични вредители.	
Бал 4	Изсъхнали Напълно унищожени (100%) Фиг. 1-4	Иглиците сиви, жълти или кафяви. Короната силно изредена. Малка част от финните клони запазени. Кората почти опадала Иглиците окапали или частично запазени. Короната изцяло изсъхнала. Загинали скелетни клонки.	Иглиците сиви, жълти или кафяви. Короната силно изредена. Малка част от финните клони запазени. Кората почти опадала Иглиците окапали или частично запазени. Короната изцяло изсъхнала. Загинали скелетни клонки.	Масово нападение на стъблото, кората и корените. Наличие на излетни отвори от вторични и насекомни вредители. Поява на плодни тела на гъбите. Наличие на излетни отвори в останалата кора и дървесината. Масова поява на плодни тела на гъбите-дървесиноразрушители Заселване с дървесинаразрушаващи мравки.	

Здравен статус	Основни признаци	Допълнителни признаци
1	2	3
Широколистни		
Бал 0 Без признаци за отслабване Здрави (0-10%) Фиг. 2- 0	Листата зелени , блестящи короната гъста, прираста нормален.	
Бал 1 Отслабнали Слабо увредени (11-25%) Фиг. 2- 1	Листата зелени, короната слабо просветлена, прираста нормален или слабо намален.	Наличие на единични некрози или други повреди по стъблата и клоните. Отвори на насекоми и единични механични повреди. Единични водни леторасты.
Бал 2 Средно увредени (26-60%) Фиг. 2- 2	Листата издребнели жълти. Прираста намален или липсва. Загиване между 25-50% от короната.	Наличие на повреди по стъблата, клоните и корените. Слизотечение и наличие на водни леторасты. Повреди по листата, стъблата и клоните от гъби.
Бал 3 Силно увредени (над 60 %) Фиг. 2- 3	Листата дребни, единични жълти или кафяви, окапват. Повече от 50% от короната загинала.	Масово нападение от листогризещи и дървесиноатакующи насекоми и болести. Почти цялото стъбло е покрито с водни леторасты (особено при тополите, ореха и червения дъб). Некротични петна. Слизотечение и некрози по кората, клоните и стъблата.
Бал 4 Изсъхнали Напълно унищожени (100%) Фиг. 2- 4	Листата дребни изсъхнали върху стъблото. Короната почти загинала. Част от клоните опаднали. Кората суха и почти, опаднала.	Масово заселени с насекоми. Покрити с некрози. Кората напукана. Водните леторасты загинали. Поява на плодни тела. Стъблото в основата и по височина покрито с мицел, ризоктони и плодни тела на гъби. Заселено с дървесиноатакующи насекоми и мравки. Наличие на хралупи.

ЗАБЕЛЕЖКА:

1. Молим, настоящите указания да бъдат поставени на видно място в ТП ДГС/ТП ДЛС, за информация на частите собственици на гори и общинските горски служби.
2. Широколистните гори се обследват само в облистено състояние
3. При необходимост ЛЗС - София ще организира теренен инструктаж за начина на обследване.